

1. Algemene context

Brazilië is een bevoorrechte bestemming voor directe buitenlandse investeringen (FDI), ondanks de logheid van de bureaucratie en de talrijke reglementeringen (ofschoon de gemiddelde tijd om een nieuw bedrijf op te richten thans werd herleid tot +/- 15 dagen), een complexe fiscale wetgeving, het gewicht van de fiscale lasten op de productie, de gebrekkige infrastructuur, ingewikkelde contracten, corruptie en soms een tekort aan geschoolde arbeidskrachten.

Volgens de *Braziliaanse Centrale Bank* bedroegen de FDI afkomstig uit België 685 miljoen USD in 2005.

DE EU blijft de eerste handelspartner van Brazilië, maar zowel voor de invoer als de uitvoer daalt haar marktaandeel. Het handelsdeficit van de EU ten opzicht van Brazilië stabiliseert zich evenwel.

De herverkiezing van *President Lula* laat weinig twijfel over het economische beleid dat in de volgend vier jaar zal gevoerd worden. Het betekent een geruststellende factor voor de economische operatoren.

2. Economische en financiële situatie

- *Inflatie*

Om de inflatie te bestrijden heeft de regering haar monetair beleid verstrengd sinds het laatste trimester van 2004. Voor de elf eerste maanden van 2006 bedroeg de inflatie 2,65%. Projectie voor gans 2006: 3,10%.

- *Begrotingsbeleid*

De regering houdt zich aan een strikt beleid inzake begroting en beoogt een primair saldo op de openbare uitgaven van 4,25% van het BNP (saldo van 4,34% in oktober 2006).

- *Groei*

Het anti-inflatie beleid van de regering heeft ondermeer tot gevolg gehad de groei te vertragen, die 2,3% bedroeg in 2005. De verwachte groei voor 2006 belooft 2,86%. De periode 2005-2006 werd gekenmerkt door een lage groei van de Braziliaanse economie, ondermeer als gevolg van de zeer hoge intrestvoeten, de omvangrijke openbare uitgaven en de overwaardering van de Real. Voor 2007 beoogde de regering een groei van 5% (vóór de verkiezingen van oktober 2006), nu teruggebracht tot 4% (na de verkiezingen van oktober 2006), n.a.v. het scepticisme van de economische middens. Van alle BRIC(S) landen kent Brazilië de laagste groei.

- *Invoer*

De analisten verwachten voor gans 2006 een stijging van de import. Op 6 november 2006 bedroeg de Braziliaanse invoer 75,482 miljard USD, hetzij +25,1% op jaarbasis.

- *Internationale reserves*

De bruto internationale reserves belopen thans 84,493 miljard USD. Sinds de terugbetaling in december 2005 van 15,6 miljard USD aan het IMF is er geen significant verschil meer tussen bruto en netto reserves.

- *Interestvoeten*

De verwachte vertraging van de economie zou moeten aanzetten tot een vermindering van de korte termijnrente (SELIC). Deze bedraagt thans 13,75%. De Centrale Bank verwacht dat deze eind 2006 13,25% zal bedragen

- *Wisselkoers*

De valorisatie van de real legt in grote mate de economische prestaties van Brazilië uit voor de periode 2005-2006. De opwaardering van de Real is een indirect gevolg van

de hoge interestvoeten, maar is ook te wijten aan de grote volumes van speculatief kapitaal die aangetrokken worden door de hoge intresten.

- *Landenrisico*

Blijft ondergewaardeerd (nieuw record van 199 punten op 19 december 2006).

3. Bilaterale betrekkingen

Onze bilaterale betrekkingen situeren zich vooral in de context van de Brazilië-EU relaties. De EU is de eerste handelspartner van Brazilië, dat een veelbelovende markt blijft.

De *Europese Commissie* bestempelt Brazilië als een doelland. Ondanks over het algemeen harmonische betrekkingen tussen de EU en Brazilië blijven enkele meningsverschillen bestaan, die dikwijls uitmonden in wederzijdse verwijten van protectionisme.

De handelsbalans is traditioneel in het voordeel van Brazilië.

Belgische uitvoer naar Brazilië bedroeg volgens Belgische gegevens voor de periode januari-augustus 2006 EUR 835.581.000, een stijging van 16,46% tegenover dezelfde periode in 2005.

Brazilië is de 29ste klant van België, met 0,40% van onze totale export. Zij blijft onze eerste klant in Latijns-Amerika met 37% van onze uitvoer naar deze regio.

De Belgische invoer uit Brazilië bedraagt EUR 1.403.853.000 (januari-augustus 2006), een stijging van 28,04% tegenover vorig jaar.

Brazilië is onze 20ste leverancier, hetzij 0,68% van onze totale invoer. Brazilië is ook onze eerste leverancier uit Latijns-Amerika (44% van de Belgische invoer uit deze regio).

Heel wat producten voor de EU zone worden ingevoerd via onze havens in Antwerpen, Zeebrugge en Gent.

Wat betreft belastingen bevindt de Aanvullende Overeenkomst (getekend in 2002) op de *Conventie ter voorkoming van dubbele belasting van 1972* zich in de laatste fase van parlementaire goedkeuring bij de Braziliaanse Senaat.

Inzake investeringen werd het Akkoord voor de bevordering en bescherming van de wederzijdse investeringen (Brazilië-BLEU), getekend te Brasilia op 6 januari 1999, teruggetrokken uit de parlementaire ratificatieprocedure wegens grondwettelijke bezwaren in Brazilië (arbitrage- en vergoedingsprocedures). Een eventuele heronderhandeling of onderhandeling van een nieuw akkoord lijkt weinig waarschijnlijk op korte termijn.

Toch werd op 23 november 2005, tijdens de prinselijke economische zending en op Belgisch initiatief, een Gemeenschappelijke Verklaring betreffende het oprichten van een bilateraal investeringsfonds ondertekend. De uitvoering van deze Verklaring wordt thans onderzocht in Brussel.

4. Perspectieven voor Belgische bedrijven

In december 2004 werd de *Wet betreffende de oprichting van Publiek-Private-Partnerships (PPP)* gestemd. Belangrijkste nieuwigheid bij deze Partnerships is oprichting van een fonds van 6 miljard BRL ter garantie van de deelname van de Openbare besturen.

De sector van de hernieuwbare en alternatieve energieën biedt zeker interessante perspectieven voor Belgische bedrijven.

5. Overige ontwikkelingen

Wat betreft de onderhandelingen EU-MERCOSUL lijken de blokkeringen van het verleden en de absolute link met de onderhandelingen van de *WTO Doha Development Round* plaats te maken voor meer soepelheid vanwege beide partners. De voorzichtige herneming van de besprekingen begin 2007 zou opnieuw enige geloofwaardigheid aan de besprekingen kunnen geven.

De invloed van de besprekingen in het kader van de WTO DDR blijft uiteraard wegen op het mogelijke afronden van EU-MERCOSUL onderhandelingen.

De coördinatoren van beide entiteiten kwamen samen in Rio de Janeiro op 6 en 7 november 2006. Tijdens deze bijeenkomst begonnen beide partijen aan een onderzoek van de wederzijdse "flexibiliteiten". Er werd besloten eerst het vertrouwen tussen de onderhandelaars van beide groepen te herstellen, teneinde wederzijdse "pakketten" uit te werken die op termijn in een akkoord EU-MERCOSUL zouden kunnen uitmonden.

6. Aanbevolen websites

- Instituto Brasileiro de Geografia e Estatística (IBGE) : www.ibge.gov.br
- Banco Central do Brasil : www.bcb.gov.br
- Ministério do Planejamento, Orçamento e Gestão : www.planejamento.gov.br
- Ministério do Desenvolvimento, Indústria e Comércio Exterior : www.desenvolvimento.gov.br
- Internationaal Monetair Fonds (IMF) : www.mre.gov.br/cdbrasil/itamaraty/web/port/relext/mre/orgfin/fmi/index.htm
- Kamer van Koophandel België-Luxemburg-Brazilië (Belgalux São Paulo) : www.belgalux.com.br
- Mission économique française à Brasilia : www.missioneco.org/bresil/index.asp

Bron : FOD Buitenlandse Zaken